
Kirurgisk overbehandling

KOMMENTAR

INGE GLAMBEK

inge.glambek@haraldsplass.no

Inge Glambek er leder av Norsk kirurgisk forening.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Helseministerens innspill om 17 kirurgiske inngrep som helt eller delvis bør fjernes fra offentlig finansiering, er en direkte oversettelse av en analyse av britiske forhold.

Tallene er derfor litt misvisende, men det er egentlig bra at helsemyndighetene vil gå inn i mer konkrete anbefalinger. Det jeg savner fra helseministeren er referanser til de ulike aktuelle kirurgiske fagmiljøene i Norge. Det er nemlig lett å gå i den fellen også Per Brodal påpeker (1), at inngrep som av og til er godt indisert, får et generelt stempel som unyttige og eller unødvendige. Et eksempel fra listen på 17 inngrep, er variceoperasjoner. Det er godt dokumentert at overflatisk venøs svikt i vena saphena magna bør behandles, og at denne behandlingen forebygger senere venøse sår. Slik variceoperasjoner kommer ut på denne listen, forsvinner dette viktige perspektivet.

Som Brodal også påpeker, er det vi som kirurger som må ordne opp i dette. Helt personlig vil jeg oppfordre til at det fokuseres på private kirurgiske tjenester som, etter min erfaring, ikke stiller seg kritiske nok til kirurgiske intervensjoner som er bestilt fra pasienter eller fastleger. Dette har ført til et overforbruk av operasjoner som nok er en viktig grunn til at denne listen fra helsemyndighetene kommer.

Det er jo et uttalt ønske fra nåværende regjering at helsetjenester, deriblant kirurgiske inngrep, også skal gjøres privat. Jeg mener private tilbud er og skal være en del av vårt helsevesen, men at indikasjonsstillingen skal være offentlig, og samarbeidet med offentlig helsevesen skal være tydelig og forpliktende bl.a. med tanke på undervisning og forskning. For øvrig vil jeg vise til Legeforeningens Kloke valg-kampanje som nettopp setter fokus på disse problemstillingene. Innspillet fra helseministeren skal på høring i høst, så det er rikelig tid til faglige innspill.

LITTERATUR

1. Brodal P. En fallitterklæring for norske kirurgiske fagmiljøer? Tidsskr Nor Legeforen 2019; 139. doi: 10.4045/tidsskr.19.0113. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. april 2019. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.19.0217

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. juli 2026.